

SUKOB SVJETSKIH SILA I POLITIČKI RAZVITAK HRVATA

I.

Za vrijeme velikih seoba naroda, pa do početka sedmoga vijeka, završilo se doseljavanje raznih slavenskih skupina u Podunavlje i na Balkan. Neke od tih skupina prodrle su do Alpa i zauzele čitavu obalu Jadranskoga mora. U to doba započela je i borba među nasljednicima rimskoga carstva; na Istoku je definitivno zavladao Bizant, a na Zapadu se je vodila borba između rimskoga pape i franačko-njemačkih vladara, između latinskog kršćanstva i germanske kulture. A upravo na toj tromedi, gdje su se sukobljavali bizantski, germanski i rimski utjecaji, u sjevero-zapadnom dijelu Balkana, razvila se je u toku devetog i desetog vijeka prva hrvatska država. Nema sumnje, da je sukob među nasljednicima rimskoga carstva bio jedan od odlučnih činilaca u postanku hrvatske sredovječne države.

Područje, koje su naselili Hrvati, bilo je u gorskom dijelu teško prohodno, a u primorju vrlo pogodno za gusarenje uslijed visokih planina, koje strmo silaze prema moru praveći mnoge luke, zaljeve i uvale, zaštićene dugim nizom otoka. Hrvati, organizirani u ratnička plemena i zaštićeni tako strateški povoljnim položajem svoje zemlje, nisu se dali pokoriti; jedina alternativa, koja je ostavljena okolnim vlastima, bila je da pomažu razvijanje što jače centralne vlasti kod Hrvata, pa da tako